

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Cdo/15/2021
Identifikačné číslo spisu: 4417202342
Dátum vydania rozhodnutia: 21.04.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Brňák
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:4417202342.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Brňáka a sudcov JUDr. Ľubora Šeba a JUDr. Ivana Rumanu, v spore žalobkyne U. X., bývajúcej v J. XXX, zastúpenej Advokátskou kanceláriou JUDr. Ladislav Magyerka, s.r.o., so sídlom v Nových Zámkoch, Ernestova bašta 2, proti žalovaným 1/ Československej obchodnej banke, a.s., so sídlom v Bratislave, Michalská 18, 2/ auctio, s.r.o., so sídlom v Nitre, Kmeťkova 30, zastúpenému JUDr. Miroslavom Belicom, advokátom so sídlom v Nitre, Štefánikova trieda 79 a 3/ Mgr. Z. L., bývajúcej v B. Z., V. XXXX/XX, zastúpenej Mgr. Elenou Szabóovou, advokátkou so sídlom v Nových Zámkoch, Hlavné námestie 7, o neplatnosť dražby, vedenom na Okresnom súde Nové Zámky pod sp. zn. 4C/36/2017, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 28. novembra 2018 sp. zn. 6Co/44/2018, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a .

Žalované 2/ a 3/ majú nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Žalovanej 1/ náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Nové Zámky (ďalej aj „prvostupňový súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 9. októbra 2017 č. k. 4C/36/2017-251 zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala určenia neplatnosti dobrovoľnej dražby konanej dňa 10. novembra 2016 na Notárskom úrade notárky JUDr. T. J., spísanej do notárskej zápisnice č. N XXX/XXXX žalovanou 2/ ako dražobníkom a žalovanou 3/ ako vydražiteľkou a žalovanou 1/ ako záložným veriteľom, navrhovateľom dražby, ktorej predmetom boli bližšie označené nehnuteľnosti.

1.1. Z vykonaného dokazovania dospel k záveru, že medzi žalobkyňou a žalovanou 1/ bola dňa 16. marca 2011 uzavretá zmluva o poskytnutí úveru spolu so zmluvou o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam, v zmysle ktorej bolo zriadené záložné právo k bližšie označeným nehnuteľnostiam. Žalovaná 1/ pristúpila k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru k 19. marcu 2012 a listom z 24. apríla 2012 oznámila žalobkyňi, že pristúpila k začatiu záložného práva v zmysle § 1511 OZ. Toto oznámenie

žalobkyni doručila doručenkou do vlastných rúk a zásielka nebola prevzatá v odbernej lehote. Následne sa uskutočnili 2 kolá dražby, ktoré boli neúspešné. V poradí ďalšom druhom opakovanom kole dražby boli nehnuteľnosti vydražené žalovanou 3/, ktorá urobila najnižšie podanie vo výške 18.075 € a zo strany prítomných neboli vznesené žiadne námietky proti priebehu dražby. Dražba bola osvedčená notárskou zápisnicou notára JUDr. T. J. a žalobkyni bola doručená do vlastných rúk dňa 16. novembra 2016.

1.2. Po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 12 ods. 1 až 6 a § 21 ods. 2 zákona č. 527/2002 Z. z. o dobrovoľných dražbách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o dobrovoľných dražbách“). Žalobkyňa namietala neplatnosťou dražby, pretože hodnotenie nehnuteľnosti nebolo vykonané zákonným spôsobom, keďže znalec neobhliadol nehnuteľnosť. Podľa názoru prvostupňového súdu takýto dôvod zákon o dobrovoľných dražbách nepovažuje za dôvod neplatnosti dražby. Voči znaleckému posudku mala žalobkyňa možnosť vzniesť v zmysle § 12 ods. 5 zákona o dobrovoľných dražbách u dražobníka námietky, ktoré žalobkyňa nevzniesla a nepreukázala, že by za 10 dní uplatnila takéto námietky proti ohodnoteniu predmetu dražby, a že by žiadala vyhotoviť nový znalecký posudok. Ako ďalší dôvod uvádzala porušenie zákona o dobrovoľných dražbách nedodržaním podmienok zo strany dražobníka a záložného veriteľa, avšak za takúto vadu nebolo možné považovať tvrdenie žalobkyne, že oznámenie o konaní dražby jej nebolo doručené 30 dní pred konaním dražby, nakoľko z podkladov predložených žalovanou 1/ ako aj žalovanou 2/ je zrejmé, že žalovaná 2/ ako dražobník doručil žalobkyni oznámenie o vykonaní dražby, čo preukázal doručenkami o doručení týchto písomností do vlastných rúk. Čo sa týka námietok žalobkyne, že jej neboli doručené zápisnice z vykonaných dražieb, aj tieto námietky boli vyvrátené predložením dôkazov zo strany žalovanej 2/, ktorá preukázala, že žalobkyni boli zaslané všetky 3 notárske zápisnice o konaní dobrovoľnej dražby, čo dosvedčuje aj skutočnosť, že ak by neobdržala zápisnicu z 10. novembra 2016, nebola by podávala žalobu a nemohla by ani dodržať zákonnú prekluzívnu lehotu na podanie žaloby o neplatnosť dobrovoľnej dražby. Ďalšie tvrdenia, ktoré by mohli byť podkladom o neplatnosť dražby, a to oznámenie o uskutočnení dražby, že sa neuverejnilo na internete, a že nebolo vyvesené na úradnej tabuli obce Dubník a nebolo oznámené v regionálnych novinách (§ 17 ods. 7 zákona o dobrovoľných dražbách) boli vykonaným dokazovaním vyvrátené. Bolo preukázané zverejnenie oznámenia o pripravovanej dražbe v regionálnom denníku Novozámocko dňa 26. septembra 2014 a 3. októbra 2014 vo vydaní č. 17 a č. 18, dňa 24. apríla 2015 a 1. mája 2015 vo vydaní č. 39 a 40, dňa 24. októbra 2016. Obci Dubník bolo dňa 18. septembra 2014 doručené oznámenie o dobrovoľnej dražbe, ktoré bolo vyvesené na úradnej tabuli dňa 18. septembra 2014 a oznámenie o dražbe z 22. mája 2015 bolo doručené 16. apríla 2015 a v tento istý deň bolo aj vyvesené na úradnej tabuli. Čo sa týka oznámenia o konaní prvej opakovanej dobrovoľnej dražby, toto oznámenie bolo obci doručené 21. októbra 2016 a bolo dňa 10. novembra 2016 vyvesené na úradnej tabuli. Z uvedených dôvodov preto súd žalobu zamietol, keďže nenašiel žiadny dôvod, pre ktorý by mohol vyhlásiť dobrovoľnú dražbu za neplatnú. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP.

2. Krajský súd v Nitre (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobkyne rozsudkom z 28. novembra 2018 sp. zn. 6Co/44/2018 (ďalej aj „napadnuté odvolacie rozhodnutie“) rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti potvrdil a žalovaným 1/ až 3/ (ďalej spolu aj „žalovaní“) priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

2.1. Odvolací súd uviedol, že v danom prípade žalobkyňa namietala, že boli porušené ustanovenia zákona, a to ustanovenie § 12 ods. 1 zákona o dobrovoľných dražbách v tom smere, že cena nehnuteľnosti určená v znaleckom posudku Ing. C. z roku 2016 je neprimeraná oproti znaleckému posudku, ktorý bol vypracovaný ešte v roku 2014 a od toho obdobia došlo k zhodnoteniu predmetu dražby. Pokiaľ ide o túto jej odvolaciu námietku ohľadne ohodnotenia dražených nehnuteľností, žalobkyňa ako vlastníčka nehnuteľností mala v zmysle § 12 ods. 5 zákona o dobrovoľných dražbách právo do 10 pracovných dní od doručenia znaleckého posudku vzniesť u dražobníka námietky proti ohodnoteniu predmetu dražby, prípadne žiadať vyhotoviť znalecký posudok iným znalcom. V takom prípade by bol dražobník povinný sa so vznesenými námietkami vypoariadať a najneskôr 5 dní pred konaním dražby zaslať vlastníkom predmetu dražby písomnú odpoveď. Ak by vlastníč žiadal nový znalecký posudok, dražobník by musel zabezpečiť bezodkladne do 30 dní znalecký posudok od iného znalca. Pokiaľ žalobkyňa námietky proti znaleckému posudku nevzniesla, vzdala sa svojho zákonného práva obrany v dražobnom konaní. Vzhľadom k tejto skutočnosti sa nemôže domáhať vyslovenia

neplatnosti dražby z uvedeného dôvodu.

2.2. V tejto súvislosti odvolací súd poukázal na ustanovenie § 21 ods. 6 zákona o dobrovoľných dražbách, podľa ktorého okrem iného, neplatnosť dražby nie je možné vysloviť z dôvodu, ak neumožnil vlastník predmetu dražby ako aj osoba, ktorá má k predmetu dražby iné, ako vlastnícke právo, vykonať riadnu obhliadku predmetu dražby. Z obsahu jednoznačne vyplýva, že žalobkyňa bola výzvou zo dňa 23. augusta 2016 vyzývaná na sprístupnenie nehnuteľnosti za účelom vykonania jej ohodnotenia, ktoré malo byť stanovené na deň 14. septembra 2016. Táto výzva jej bola riadne doručená dňa 25. augusta 2016, ktorú osobne prevzala tak, ako je to zrejmé z č.l. 235 spisu. Neplatnosť dražby tak v zmysle ustanovenia § 21 ods. 6 zákona o dobrovoľných dražbách nie je možné vysloviť, ak vlastník predmetu dražby, ako aj osoba, ktorá má k predmetu dražby iné ako vlastnícke právo, neumožnila vykonať riadnu obhliadku predmetu dražby. Obhliadka predmetu dražby preto nebola vykonaná a znalec vychádzal pri oceňovaní nehnuteľností z ustanovenia § 12 ods. 3 zákona o dobrovoľných dražbách a ohodnotenie vykonal z iných dostupných údajov, ktoré mal dražobník k dispozícii. Navyše ako už bolo vyššie konštatované, žalobkyňa mohla vzniesť proti znaleckému posudku námietky, čo neučinila. Znalecký posudok jej bol riadne doručený 21. októbra 2016.

2.3. Ako ďalší odvolací dôvod žalobkyňa namietala, že súd nevykonal dokazovanie jej výsluchom k otázkam zhodnotenia predmetu dražby a zabezpečenia ocenenia predmetu dražby. V tejto súvislosti odvolací súd len poznamenáva, že termín na predbežné prejednanie sporu prevzala žalobkyňa dňa 8. augusta 2017, pričom na toto prejednanie sporu sa dňa 9. októbra 2017 nedostavila z dôvodu, že zmeškala spoj do Nových Zámkov. Táto skutočnosť však nie je dôvodom, pre ktorý by jej bola odňatá možnosť konať pred súdom, pretože o termíne bola upovedomená v dostatočnom predstihu a bolo len na nej, aby si svoje záujmy náležite ochránila tým spôsobom, aby sa v uvedenom čase vedela na tento termín dostaviť. Žiadaným zo žalovaných v predmetnej dražbe žalobkyňa nemohla byť dotknutá na svojich právach v zmysle § 21 ods. 2 citovaného zákona, preto súd prvej inštancie vecne správne rozhodol, pokiaľ žalobu ako nedôvodnú zamietol.

2.4. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 CSP.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa (ďalej aj „dovolatelka“) dovolanie podľa § 420 písm. f/ a § 421 ods. 1 písm. b/ CSP a navrhla, aby dovolací súd napadnuté odvolacie rozhodnutie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

3.1. V súvislosti s dovolaním podľa § 420 písm. f/ CSP žalobkyňa namietala nedostatočne odôvodnenie napadnutého odvolacieho rozhodnutia. Podľa jej názoru sa odvolací súd nevysporiadal so všetkými otázkami, ktoré mali podstatný význam pre jeho rozhodnutie. Žalobkyňa v tejto súvislosti spomenula otázky týkajúce sa ohodnotenia predmetu dražby.

3.2. Dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP žalobkyňa odôvodnila tým, že sa odvolací súd nevysporiadal s otázkou, „že zákon o dobrovoľných dražbách nepodmieňuje nevznesenie námietok u dražobníka v lehote 10 dní odo dňa doručenia znaleckého posudku sankciou nemožnosti domáhať sa neplatnosti dražby práve z tohto dôvodu“. Uvedenou námietkou sa podľa žalobkyne nezaoberal tak prvoinštančný súd, ako aj odvolací súd. Žalobkyňa zopakovala, že zo strany dražobníka v súvislosti s ohodnotením nehnuteľností došlo k porušeniu § 12 ods. 1 zákona o dobrovoľných dražbách, ktorá skutočnosť bola dôvodom na vyslovenie neplatnosti dražby, a to bez ohľadu na to, že u dražobníka nevzniesla námietky proti znaleckému posudku.

3.3. Žalobkyňa zároveň navrhla, aby dovolací súd odložil právoplatnosť napadnutého rozhodnutia, nakoľko žalovaná 3/ podala na prvostupňovom súde žalobu o vypratanie predmetnej nehnuteľnosti, pričom žalobkyňa a jej rodina hrozí, že sa ocitnú bez domova.

4. Žalovaná 2/ vo svojom vyjadrení k dovolaniu žalobkyne navrhla, aby najvyšší súd dovolanie žalobkyne zamietol a priznal jej náhradu dovolacích trov. Poukázala na ustanovenia § 21 ods. 2 a 6 zákona o dobrovoľných dražbách v zmysle ktorých žalobkyňa nie je oprávnená domáhať sa neplatnosti dražby. Ak by aj bola oprávnená žaloba by podľa jej názoru neobstála, keďže žalobkyňa nespochybňovala neplatnosť záložnej zmluvy a ani nedošlo k porušeniu § 12 ods. 1 zákona o dobrovoľných dražbách. V neposlednom rade uviedla, že v zmysle zákona mala žalobkyňa podať námietky proti znaleckému posudku do 10 dní u dražobníka, čo neurobila. Žalobkyňa stále odkazovala na starší znalecký posudok,

avšak tento starší nedokazuje aktuálnu cenu predmetu dražby v čase konania dražby. Záverom poukázala na judikatúru súdov (túto však bližšie nekonkretizovala, pozn.) v zmysle ktorej výška ohodnotenia predmetu dražby nie je dôvodom na určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby, ale prípadne len zakladá možný nárok na uplatnenie náhrady škody.

4.1. Žalovaná 3/ v podstatnom poukázala na dovolacie rozhodnutia sp. zn. 3Cdo/233/2010 (určenie výšky ceny predmetu dražby nemá za následok neplatnosť dražby), v dôsledku ktorej skutočnosti nemožno pripustiť dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP.

4.2. Žalovaná 1/ navrhla dovolanie zamietnuť.

5. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) žalobkyňa zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie je potrebné zamietnuť.

6. Najskôr najvyšší súd zaujal stanovisko k návrhu žalobkyne na odklad právoplatnosti napadnutého odvolacieho rozhodnutia (bod 3.3.). Tento návrh žalobkyňa odôvodnila tým, že žalovaná 3/ podala na súde žalobu o vypratanie predmetnej nehnuteľnosti, takže žalobkyni a jej rodine hrozí, že sa ocitne bez domova. Najvyšší súd, vychádzajúc z argumentácie žalobkyne a predmetu posudzovanej veci, nezistil splnenie predpokladov hodných osobitného zreteľa pre odloženie právoplatnosti napadnutého rozhodnutia v zmysle § 444 ods. 1 CSP; v súlade s ustálenou praxou tohto súdu o tom nevydal samostatné rozhodnutie (toto sa vydáva iba v prípade vyhovenia návrhu, pozn.).

7. Podľa § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

8. Podľa § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

9. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

10. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

11. Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

12. V posudzovanom prípade dovolateľka uplatnila dovolacie dôvody podľa § 420 písm. f/ a § 421 ods. 1 písm. b/ CSP.

Dovolanie žalobkyne podľa § 420 písm. f/ CSP

13. Dovolateľka vytýkala odvolaciemu súdu nedostatočne odôvodnenie jeho rozhodnutia. Podľa jej názoru sa odvolací súd nevysporiadal so všetkými otázkami, ktoré mali podstatný význam pre jeho rozhodnutie. Žalobkyňa v tejto súvislosti spomenula otázky týkajúce sa ohodnotenia predmetu dražby (bod 3.1.).

14. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f/ CSP treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

15. V súvislosti s dovolacou námietkou žalobkyne týkajúcou sa nedostatočného odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu dovolací súd uvádza, že už dávnejšia judikatúra najvyššieho súdu (R 111/1998) zastávala názor, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia nezakladá zmätočnosť a prípustnosť dovolania. S týmto názorom sa stotožnil aj ústavný súd (pozri rozhodnutia sp. zn. I. ÚS 364/2015, II. ÚS 184/2015, III. ÚS 288/2015 a I. ÚS 547/2016). Na uvedenej zásade v podstate zotrvalo aj zjednocujúce stanovisko R 2/2016, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“. Zmeny v právnej úprave dovolania a dovolacieho konania, ktoré nadobudli účinnosť od 1. júla 2016, sa podstaty a zmyslu tohto stanoviska nedotkli, preto ho treba považovať aj naďalej za aktuálne.

16. V danom prípade odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu nedáva žiadny podklad pre uplatnenie druhej vety zjednocujúceho stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov. O taký prípad ide napríklad vtedy, keď dovolaním napadnuté rozhodnutie neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne keď odôvodnenie dovolaním napadnutého rozhodnutia má také nedostatky, že svojou povahou, intenzitou, významom a právnymi dôsledkami predstavuje exces, ktorý možno charakterizovať ako „justičný omyl“ v zmysle judikatúry ESĽP (pozri napr. Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003).

17. Dovolací súd konštatuje, že odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu obsahuje náležité vysvetlenie dôvodov, na ktorých odvolací súd založil svoje rozhodnutie a jeho postup bol v súlade s § 387 ods. 1 a 2 CSP. Za vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa. Podľa názoru dovolacieho súdu sa odvolací súd dostatočne vysporiadal s jednotlivými odvolacími námietkami dovolateľa a odôvodnenie jeho rozhodnutia má náležitosti v zmysle § 393 CSP. Z rozhodnutia odvolacieho súdu sú zrejme úvahy odvolacieho súdu, ktoré ho viedli k potvrdeniu záveru súdu prvej inštancie o tom, že žaloba nie je dôvodná. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia, s ktorým sa odvolací súd stotožnil, jasne a zrozumiteľne vysvetlil, že dovolateľ v konaní nepreukázal existenciu žiadneho tvrdeného dôvodu, ktorý by zakladal neplatnosť dobrovoľnej dražby. Odvolací súd na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie zároveň podľa § 387 ods. 2 CSP doplnil vo svojom rozhodnutí ďalšie dôvody. Odvolací súd primeraným spôsobom reagoval na odvolaciu argumentáciu žalobkyne, uviedol, prečo terajšie výhrady žalobkyne k znalecky určenej hodnote dražených nehnuteľností nemajú právny význam, keďže žalobkyňa nevzniesla námietky k znaleckému posudku (§ 12 ods. 5 zákona o dobrovoľných dražbách), poukázal na skutočnosť, že žalobkyňa neumožnila vykonať riadnu obhliadku predmetu dražby [§ 21 ods. 6 zákona o dobrovoľných dražbách (body 11 a 12 odôvodnenia odvolacieho rozhodnutia)]. Rozhodnutie odvolacieho súdu v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie tak nie je

arbitrárne, pretože je podrobne, zrozumiteľne a presvedčivo odôvodnené.

18. Žalobkyňa preto neopodstatnene namieta, že jej odvolací súd nedostatočným a nepresvedčivým odôvodnením rozhodnutia znemožnil, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. V tejto súvislosti považuje dovolací súd za potrebné poznamenať, že odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nemusí dať odpoveď na všetky odvolacie námietky uvedené v odvolaní, ale len na tie, ktoré majú pre rozhodnutie o odvolaní podstatný význam, ktoré zostali sporné alebo na ktoré považuje odvolací súd za nevyhnutné dať odpoveď z hľadiska doplnenia dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie (II. ÚS 78/05).

19. Pre úplnosť dovolací súd poznamenáva, že pri posudzovaní splnenia požiadaviek na riadne odôvodnenie rozhodnutia z hľadiska namietanej zmätočnej vady v zmysle § 420 písm. f/ CSP, správnosť právnych záverov, ku ktorým odvolací súd dospel, nie je relevantná, lebo prípadné nesprávne právne posúdenie prípustnosť dovolania podľa ustanovenia § 420 písm. f/ CSP nezakladá. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom odvolacieho súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti jeho rozhodnutia (napr. I. ÚS 188/06). V neposlednom rade dovolací súd uvádza, že pokiaľ žalobkyňa podaným dovolaním brojila proti skutkovému stavu zistenému nižšími súdmi a procesu dokazovania, ani namietané okolnosti v zásade nezakladajú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP.

20. Pretože konanie pred odvolacím súdom nebolo postihnuté dovolateľkou namietanou vadou vyplývajúcou z § 420 písm. f/ CSP, dovolací súd pristúpil k posúdeniu jej dovolania aj z hľadiska ďalšieho uplatneného dovolacieho dôvodu - nesprávneho právneho posúdenia veci odvolacím súdom.

Dovolanie žalobkyne podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP

21. Na to, aby dovolací súd mohol uskutočniť meritórny dovolací prieskum rozhodnutia odvolacieho súdu z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci, musia byť (najskôr) splnené predpoklady prípustnosti dovolania zodpovedajúce niektorému zo spôsobov riešenia tej právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a tiež podmienky dovolacieho konania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v § 431 až § 435 CSP.

22. Z obsahu dovolania vyplýva (§ 124 ods. 1 CSP), že dovolateľka považovala za rozhodujúcu právnu otázku, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a ktorú odvolací súd nesprávne právne posúdil, či znaleckým posudkom nesprávne určená cena predmetu dražby má/môže mať za následok neplatnosť dobrovoľnej dražby v zmysle § 21 zákona č. 527/2002 Z. z. Dovolací súd nezistil, že by takto nastolená právna otázka bola dovolacím súdom vyriešená (pozri bod 23), a preto je daná prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. Následne skúmal, či je dovolanie v tejto časti aj dôvodné, avšak dospel k záveru, že tomu tak nie je.

23. Žalovaná 3/ vo svojom vyjadrení k dovolaniu žalobkyne (bod 4.1.) poukázala na dovolacie rozhodnutie sp. zn. 3Cdo/233/2010 z ktorého inter alia vyplýva, že „pokiaľ ide o určenie ceny predmetu dražby, dovolací súd považuje za správny záver odvolacieho súdu, že určenie výšky ceny draženej nehnuteľnosti nemá za následok neplatnosť dražby“. Predmetný názor však vyslovil dovolací súd okrajovo a netvoril nosné dôvody, pre ktoré v danej veci došlo k zrušeniu rozsudku odvolacieho súdu. Preto, aj keď vyslovený dovolací názor má nepochybne svoj význam aj v rámci tohto dovolacieho prieskumu, nemožno ho považovať za prekážku prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP.

24. Podľa § 21 ods. 2 a 6 zákona č. 527/2002 Z.z. v prípade, ak sa spochybňuje platnosť záložnej zmluvy alebo boli porušené ustanovenia tohto zákona, môže osoba, ktorá tvrdí, že tým bola dotknutá na svojich právach, požiadať súd, aby určil neplatnosť dražby. Neplatnosť dražby nie je možné vysloviť z dôvodu oneskoreného začatia dražby, ak bolo príčinou oneskoreného začatia dražby konanie inej dražby tým istým dražobníkom na tom istom mieste a ak neumožnil vlastník predmetu dražby, ako aj osoba,

ktorá má k predmetu dražby iné ako vlastnícke právo, vykonať riadnu obhliadku predmetu dražby.

25. Podľa § 12 ods. 1 a 5 zákona č. 527/2002 Z.z. dražobník zaistí ohodnotenie predmetu dražby podľa všeobecnej hodnoty v mieste a čase konania dražby. Ak ide o nehnuteľnosť ..., musí byť cena predmetu dražby určená znaleckým posudkom, ktorý nesmie byť v deň konania dražby starší ako šesť mesiacov. Znalec ohodnotí aj závady, ktoré v dôsledku prechodu vlastníctva alebo iného práva nezaniknú, a upraví príslušným spôsobom odhad ceny. Vlastník predmetu dražby je oprávnený do desiatich pracovných dní od doručenia znaleckého posudku vzniesť u dražobníka námietky proti ohodnoteniu predmetu dražby a prípadne žiadať vyhotoviť znalecký posudok iným znalcom. Dražobník je povinný sa so vznesenými námietkami písomne vysporiadať a najneskôr päť pracovných dní pred konaním dražby zaslať vlastníčkovi predmetu dražby písomnú odpoveď. Ak vlastníčkov predmetu dražby žiada vyhotoviť nový znalecký posudok, zabezpečí dražobník znalecký posudok bezodkladne do 30 dní odo dňa doručenia žiadosti od iného znalca.

26. Odvolací súd v rozsahu podstatnom pre dovolací prieskum v bode 11 svojho odôvodnenia uviedol, že „[ž]alobkyňa ... v podstate namietala nesprávne ohodnotenie dražených nehnuteľností. Pokiaľ ide o túto jej odvolaciu námietku ohľadne ohodnotenia dražených nehnuteľností, žalobkyňa ako vlastníčka nehnuteľností mala v zmysle § 12 ods. 5 ZoDD právo do 10 pracovných dní od doručenia znaleckého posudku vzniesť u dražobníka námietky proti ohodnoteniu predmetu dražby, prípadne žiadať vyhotoviť znalecký posudok iným znalcom. V takom prípade by bol dražobník povinný sa so vznesenými námietkami vysporiadať a najneskôr 5 dní pred konaním dražby zaslať vlastníčkovi predmetu dražby písomnú odpoveď. Ak by vlastníčkov žiadal nový znalecký posudok, dražobník by musel zabezpečiť bezodkladne do 30 dní znalecký posudok od iného znalca. Pokiaľ žalobkyňa námietky proti znaleckému posudku nevzniesla, vzdala sa svojho zákonného práva obrany v dražobnom konaní. Vzhľadom k tejto skutočnosti sa nemôže domáhať vyslovenia neplatnosti dražby z uvedeného dôvodu“.

27. Z obsahu zákona č. 527/2002 Z.z. (ďalej aj „ZODD“), explicitne nevyplývajú ustanovenia ZODD, ktorých porušenie by bolo relevantným dôvodom na podanie žaloby o neplatnosť dražby. Riešenie tejto otázky zákon ponecháva na súdnu prax, pretože má byť úlohou súdu zvážiť intenzitu porušenia zákona a jeho dôsledok pre dotknutú osobu. Na druhej strane však zákon výslovne vymenúva prípady, ktoré nemôžu byť dôvodom na vyslovenie neplatnosti dražby. V prvom prípade ide o oneskorené začatie dražby, ak bolo príčinou oneskoreného začatia dražby konanie inej dražby tým istým dražobníkom na tom istom mieste. Oneskorené začatie dražby z dôvodu neskončenia sa predchádzajúcej dražby preto nie je ex lege zásadným zásahom do práv účastníkov. Ďalším dôvodom, ktorý nespôsobuje neplatnosť dražby, je procesná obštrukcia vlastníka predmetu dražby alebo osoby, ktorá má k predmetu dražby iné právo, spočívajúca v tom, že neumožní riadnu obhliadku predmetu dražby (pozri Valová, K. a kol. Zákon o dobrovoľných dražbách. Komentár. 2. vydanie. Bratislava: C. H. Beck, 2018, s. 265 - 284). V súvislosti s procesnou obštrukciou sa žiada dodať, že ak vlastníčkov predmetu dražby (resp. osoba, ktorá má k predmetu dražby iné ako vlastnícke právo) neumožnil vykonať riadnu obhliadku predmetu dražby, resp. obhliadku predmetu dražby znemožnil, nemôže sa následne s úspechom domáhať neplatnosti dražby z dôvodu, ktorý sám spôsobil.

28. Súdna prax vo viacerých prípadoch reagovala na interakciu porušenia ustanovení ZODD a úspešnosť žaloby na určenie neplatnosti dražby. Napr. najvyšší súd v uznesení z 28. augusta 2020 sp. zn. 6Cdo/66/2019 (R 9/2021) uviedol, že „[p]redpokladom úspešnosti žaloby o určenie neplatnosti dražby nie je len to, že boli porušené ustanovenia zákona, ale aj to, že žalobca bol práve porušením týchto ustanovení fakticky dotknutý na svojich právach. Obidva uvedené predpoklady musia byť splnené súčasne. Povinnosť tvrdenia a dôkazné bremeno na ich preukázanie v tomto prípade zaťažuje žalobcu“. Podobne aj dovolacie rozhodnutie sp. zn. 3Cdo/233/2010 uvádza, že „pokiaľ ide o určenie ceny predmetu dražby, dovolací súd považuje za správny záver odvolacieho súdu, že určenie výšky ceny draženej nehnuteľnosti nemá za následok neplatnosť dražby“ (pozri k tomu bod 23). Krajský súd Trenčín vo svojom rozsudku z 24. februára 2016 sp. zn. 5Co/403/2015 v podobných súvislostiach vychádzal z názoru, že vecná správnosť znaleckého posudku, teda výška ohodnotenia predmetu dražby a jej správnosť, nemôže byť predmetom skúmania súdu v konaní o určenie neplatnosti dobrovoľnej

dražby. Predmetné rozhodnutie bolo posúdené Ústavným súdom SR (ďalej len „ústavný súd“), ktorý vo svojom uznesení z 22. júna 2017 sp. zn. II. ÚS 410/2017 medzi iným uviedol, že „[z] argumentácie krajského súdu v napadnutom rozsudku v spojení s rozsudkom okresného súdu dostatočne vyplýva záver, z akých dôvodov konajúce súdy dospeli k záveru, že sťažovateľka nepreukázala také skutočnosti, ktoré by viedli k vysloveniu neplatnosti dobrovoľnej dražby. Tento právny záver ústavný súd nepovažuje za arbitrárny a ani zjavne neodôvodnený, preto je ústavne udržateľný“. Inak povedané ústavný súd považoval za správny (aj) názor, podľa ktorého vecná správnosť znaleckého posudku (výška ohodnotenia predmetu dražby) nemôže byť predmetom skúmania súdu v konaní o určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby.

29. V posudzovanej veci preto nie sú dovolacie námietky žalobkyne (o vplyve znalcom určenej ceny nehnuteľností na neplatnosť dražby) spôsobilé privodiť iný záver dovolacieho súdu o takom závažnom porušení ustanovení zákona č. 527/2002 Z. z., ktoré by mali za následok vyslovenie neplatnosti dražby. Ohodnotenie nehnuteľnosti by mohlo mať právny význam pre neplatnosť dražby (iba) v prípade, ak sa neuskutočnilo formou znaleckého posudku (4Cdo/12/2013), či v prípade, ak by dražobník zostal pasívny k námietkam vlastníka predmetu dražby podľa § 12 ods. 5 citovaného zákona, o ktoré prípady v danej veci nešlo. Vyslovené právne závery odvolacieho súdu, podľa ktorých sa žalobkyňa nemôže úspešne domáhať neplatnosti dražby pre vady znaleckého posudku, ktoré nenamietala zákonom predvídaným spôsobom (§ 12 ods. 5 zákona č. 527/2002 Z.z.), považuje dovolací súd za správne.

30. Z dôvodov vyššie uvedených dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie žalobkyne podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP neopodstatnene smeruje proti takému rozsudku odvolacieho súdu, ktorý nespočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Najvyšší súd preto jeho nedôvodné dovolanie zamietol podľa § 448 CSP.

31. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

32. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.